

Izhaja dvakrat na teden in sicer v sredo in soboto
 11. uri predpoldne ter stane po pošti prejemana
 v Gorici na dom pošiljana:

1. leto	13 K 20 v, ali gl. 6-60
2. leto	6 » 60 » » 3-30
3. leto	3 » 40 » » 1-70

Posamične številke stanejo 10 vin.
 „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: „Območje“, „Kazipot po Goriskem in Gradiškanskem“ in „Kazipot po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva letna „Vozni red železnic, parnikov in poštinih“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.
 Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček.
 Naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.
 Oglasi in poslanice se računajo po Petič-vrstah če vsaka 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru.
 Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.
 Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.
 Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
 Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.
 „PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.
 „Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Loban na tekališču Jos Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Koronski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrončič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Interesi ljudstva in pravice naroda pa ministerski portfelj.

„Slovenec“ je že tako spridil svoje pravice, da jim sme natveziti kar baš hoče. Svoje natvezavanje odeva jako rad z interesi ljudstva pa s pravicami naroda. Kadar hoče kako bridko resnico, ki ni v čast katoliškim mozem, prikriti, prav gotovo zaščitil na ves glas, da interesi ljudstva in pravice naroda branijo ljudem, ki tvorijo S. S., storiti ta ali oni korak. Ta zabela z interesi in pravicami pa je tako za nič, da se od daleč smrdi zavednim ljudem, le »katoliški« del slovenskega ljudstva je je navajen že tako, da jo spravi v se, ne da bi čutil, da mu je zadan nov otrov.
 Pri premembni ministerstva je šlo za to, da bi dobili v njem zastopstvo tudi jugoslovani. Ali dr. Šusteršič, predsednik »Slovsanske zveze«, katera bi morala priti v poštev pri parlamentariziranju ministerstva, je rekel vladi, da jugoslovani ne reflektujejo na zastopstvo v novem ministerstvu... dr. Šusteršič je zadovoljen najbrže s kako ožlindrano kompenzacijo; kajti mož čuti, da on ne more biti minister, ker ima od žlindre zamazane roke, da bi pa kdo drugi iz njegovega kluba zasedel ministerski sedež, o tega pa Bog ni ukazal! Ker torej njegova oseba ne more na površje, pa naj ostanejo jugoslovani brez zastopstva v ministerstvu! Tako odloča on kar sam, »lepi klub« je že tako dresiran, da sme samo pritrditi njegovi veliki volji, na glas ne sme nikdo ničesar reči, po tihem na varnem pa lahko pogovarja kaj ta ali oni hrvaški poslanec. Tako žalosten parlamentaren klub je Šusteršičeva »Slovsanska zveza«; slovsanska je tako, da vzdaje slovenskim in hrvaškim poslancem nemška vabila za seje!
 Na očitjanje v javnosti, da je dr. Šusteršič kar na svojo roko izjavil vladi, da »lepi klub« ne reflektuje na zastopstvo v ministerstvu, je čutil »Slovenec« potrebo kaj odgovoriti. In odgovoril je! Rekel je, da interesi ljudstva in pravice naroda se ne pro-

dajajo za en ministerski portfelj, da bi se morali Slovenci z vstopom v sedanje ministerstvo odreči mnogim svojim narodnim težnjam; katoliški poslanci pa se bijejo za ljudske pravice in ne za portfelje. O ti grda žlindra! Tako lagati zna pač le »Slovenec«. Čehi in Poljaki so poslali svoje zastopnike v ministerstvo, seveda ne da bi se odrekli le za pičico svojim narodnim težnjam. Kdor bi jim očital kako odrekanje, temu bi se smejale krave po Češkem in Poljskem. Samo »Slovenec« s Šusteršičem vred je tako pameten, da natvezuje ljudem pravljico, da bi se morali Slovenci odreči mnogim svojim narodnim težnjam z vstopom v ministerstvo. Ta je res lepa, ali ne drži. Prav bi bilo pač le to, da bi imeli jugoslovani svojega zastopnika v ministerstvu, seveda takega, ki bi bil res naš zastopnik. Vsi drugi narodi vidijo v svojem zastopstvu v ministerstvu trdno zaslombo, samo jugoslovane hoče dr. Šusteršič preveriti, da kaj takega pomeni: odreči se mnogim narodnim težnjam. To je pač tako za lase privlečeno farbanje, da se vidi na prvi hip, da tiči za njim čisto nekaj drugega, to namreč, da Šusteršič ne more biti minister, ker je ožlindran, kdo drugi iz »Slovsanske zveze« pa ne sme biti, ker bi pri tem temnela zvezda sorodnika sv. Duha. O, ko bi mogel vstopiti dr. Šusteršič v ministerstvo, potem pa bi pisal »Slovenec« zopet o interesih ljudstva in pravicah naroda, pa ne tako, kakor sedaj, marveč rekel bi, da jih bo branil v ministerstvu. Ako bi vstal kdo ter mu očital, da jih je prodal za en ministerski portfelj, to bi ga nagnali črni »Slovenčevi« vrani. Vedno, kakor kaže. Dokler bo Šusteršič predsednik »Slovsanske zveze«, bo kazalo govoriti o interesih ljudstva in pravicah naroda le izven ministerstva, če bi pa lurška voda Šusteršiča tako oprala, da bi bil sposoben za ministerstvo, o potem bi »Slovenec« pisal pa o interesih ljudstva in pravicah naroda, kako se jih more zastopati v ministerstvu...
 In ta »Slovsanska zveza«? Ali res še ni sram hrvaških in onih izvenkranjskih poslancev, da se dajo komandirati od dr. Šusteršiča, ki išče povsodi le svojo osebito,

pa če pri tem še toliko trpijo interesi cellega jugoslovanstva? Pač zadnji čas bi bil, da se razbije ta »Slovsanska zveza«, ki nosi po krivem to ime, ter se osnuje čist jugoslovanski klub, v katerem naj bodo vsi drugi jugoslovanski poslanci, izvzemi kranjskih klerikalcev, katere ima dr. Šusteršič že tako na vrvi. Tak klub bi kaj veljal, in dr. Žlindra bi s svojimi pajdaši žalosten in pozabljen capljal po Dunaju, kar pa bi bilo v neizmerno korist jugoslovanov, ker po tej poti bi utegnili dobiti tudi zastopnika v ministerstvu. Šusteršičev krik o ljudskih interesih in narodnih pravicah bi potem kmalu spoznali za gol humbug, in nekega lepega dne bi ostal njegov glas glas vpjočega v puščavi.....

DOPISI.

Goja'a. — Pri nas se bije vroč boj, ki pa ni politično barvan, ampak je gospodarski boj. Občina ima obsežen pašnik, ki bi nam služil lahko v korist, ali je že 20 let sporno jabolko v naši občini. Leta 1884. je sklenilo takratno starasinstvo, da naj se ta občinski pašnik razdeli med občinarje za 20 let. Reklo se je, naj se deli pašnik v 4 deleže, morajo biti pa tako napravljene, da dobi vsak občinar nekaj dobrega in nekaj slabega sveta. To delo naj izvrši zemljemerec. Zemljemerec je bil pripravjen napraviti to za 400 K, ali mož, ki je takrat vse ukazal, je pa šel v bližnje selo ter se pogodil tudi za 400 K z nekim, ki ni bil sposoben za to delo, in šlo je vse tako, kakor je hotel on. Le jeden se je upiral, ali se nad tem je kričal. Zapisnik je bil pozabljen. Ko je bilo to delo narejeno, so podpisali in podkrižali skoro vsi posestniki občine za 20 let. Leta 1886. so nekateri uležili prošnjo pri županstvu, da bi se napravila iz te dolitve prosta lastnina. Uprl se je župan, češ potem bi nekateri prodali, tako pa lahko pride več deležev pod občino. Pozneje pa je hotel on sam uvesti lastnino, dasi je bil poprej tako nasproten. Ker so bili prejšnji obrisi nerabni, je bilo treba novih. Ali namesto oddati delo zemljemeru, je dobil to v roke pokojni P.

Noben zemljemerec ni hotel izdelka podpisati. Leta 1897. so skušali nekateri posestniki znova oživiti županstvo, ali konec je bil ta, da je deželni odbor razsodil, da ima 20 let ostati tako, kakor je, v najemu. Starejši so pomrli in mlajši so komaj čakali, da poteče tista zakupna pogodba. Dne 1. julija 1901. pa nas je zadela kot z jasnega neba strela novica, da je županstvo sklenilo zopet napraviti lastnino. Napravili so neki načrt; pobrali so vse stare podpise in zraven prideli še svoje, od starih če je bil mož še živ ali če je že zdavnaj umrl, je bilo vse jedno, samo da so bili podpisi. Nezadovoljni posestniki so naredili po odvetniku upor. Pri deželnem odboru pa ima za naš kraj prvo besedo znani veliki užitinar; in dež. odbo. se ni oziral na pritožbe. Veliki užitinar poslušal pa le druge, za resnična poročila mu ni mar. Tudi menda malo ali nič ne razume takih rečij. Slovenci smo tako srečni, da na tako važnem mestu nimamo nobenega jurista. Koliko škoduje to samo naši občini, koliko potij se je naredilo iz: koliko denarja potrosilo. Ker se je bližala lani zakupna pogodba koncu, je prosilo županstvo večkrat deželni odbor, naj reši to zadevo tako ali tako, ali veliki užitinar je imel vedno svoje izgovore in vse je spalo zložno tam pri deželnem odboru. Leta 1905. je zahteval deželni odbor od županstva, naj izdela nov načrt, kako misli deliti pašnike po preteku zakupne pogodbe. Županstvo je izdelalo dober načrt, ali deželni odbor ga na besede našega Bismarka ni potrdil. Županstvo se je naveličalo čakati rešitve, si najelo odvetnika, in sedaj je vsa reč na Dunaju, kamor je uležil deželni odbor predlog za razsodbo. Konečno se je tako vzdramil veliki užitinar; le to smo radovedni, kaj je poslal na Dunaj. Prepričani smo, da morajo, če so spisi pravični, razsoditi nam v prilog. — Velikemu užitinarju je pa v malo čast mešetarenje nasproti gojaški občini.
 Iz Zgonika na Krasu. — Zgoniška občina ima tri davčne občine. Dve spadata v cerkveno občino Zgonik, tretja pa pod Prosek. Poglejmo, kako je z dušnima pastirjema v teh občinah! Gabrovska cerkvena občina, ki spada pod Prosek, je srečna, ker ima dobrega, vsega

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)
 Ubogi ženi se povesi glava, in noge se ji začno tresti, da pade na kolena.
 „Odpustite, Edmond,“ pravi, „odpustite meni, ki vas ljubim še vedno!“
 Njeno čelo se je skoro dotikalo preproge.
 Grof stopi k nji in jo dvigne.
 Šelci v naslonjaču, opazuje nato moški grofov obraz, ki je bil v bolečini in sovraštvu skoro grozeč.
 „Jaz naj teh prokletih ne starem! Nepokoren naj bodem Bogu, ki me je izbral za orodje svojega maščevanja! Nemogoče, madame, nemogoče!“ zamrmra.
 „Edmond!“ pravi uboga mati, poskuša vse sredstva.
 „O moj Bog, če imenujem jaz vas Edmond, zakaj ne imenujete vi mene Mercedes?“
 „Mercedes,“ ponovi Monte Cristo, „Mercedes! Ah, da, prav imate, to ime mi je drago še vedno — ah, in že dolgo, dolgo časa ni prišlo tako jasno čez moje ustnice. O Mercedes, v vzdihljivejših največje žalosti sem šepetal vaše ime, v najsilnejših bolečinah sem ga vzdihoval prav tako kakor v obupni besnosti. Ves trd od mraza, prikovan na slamo svojega ležišča, ali ležeč ves sparjen od vročine na kamenitih ploščah svoje ječe, sem mislil na vas, Mercedes; o Mercedes, in moram se maščevati, kajti štirinajst let sem jokal, štirinajst let sem trpel

nadčloveško in zdaj vam ponavljam: Mercedes, jaz se moram maščevati.“
 Boj se, da bi se več ne mogel ustavljati prošnjam one, ki jo je ljubil tako zelo, je poklical grof svojemu sovraštvu sponine na pomoč.
 „Maščujte se, Edmond,“ pravi uboga mati, „toda samo nad krivcem, nad njim, nad menoj, toda ne nad mojim sinom!“
 „V svetem pismu stoji zapisano,“ odvrne Monte Cristo, „da grehi očetov preidejo na otroke do tretjega in četrtega kolena. Ali naj bom jaz boljši od Boga, ki je narekoval te besede svojemu preroku?“
 „Toda Bog ima čas in večnost, a ljudem manjka oboje.“
 Monte Cristu se izvije vzdih, skoro sličen rjoventju, in prime se z obema rokama za glavo.
 „Edmond,“ nadaljuje Mercedes in iztegne svoje roke proti grofu, „Edmond, odkar vas poznam, sem oboževala vaše ime, mi je bil svet spomin na vas. Edmond, prijatelj moj, ali hočete skaliti to sliko, ki odseva tako jasno iz zrcala mojega srca? O, če bi mogli prešteti molitve, ki sem jih pošiljala za vas k Bogu, dokler sem vedela, da živite, in odkar sem mislila, da ste mrtvi! Da, mrtvi! Ah, predstavljala sem si vaše truplo v eni onih globočin, v katere potapljaajo jetničarji trupla svojih jetnikov, in jokala sem. Kaj sem mogla storiti za vas drugega, Edmond, kakor jokati in moliti? Poslušajte, deset let sem imela vsako noč isti sen. Reklo se mi je, da ste hoteli ubežati, da ste se mesto drugega jetnika zavili v mrtvečvo vrečo, da so vrgli to živo truplo v višine gradu Ifa in da je opozoril nič slutečega krvnika na to le krič, ki se vam je izvil, ko ste se razbili ob skalo. Ah, Edmond, pri glavi svojega edinega sina, za katerega vas prosim milosti, vam prisegam, da sem videla skozi deset let vsako noč ta prizor, slišala vsako noč oni strašni krik ter se zbudila vsa otrpla in trepetajoča. Ah, ve-

rujte mi, Edmond, dasi zaslužim veliko kazen, da sem tudi jaz strašno trpela.“
 „Ali je umrl vaš oče, ko ste bili vi daleč od njega?“
 Vsklikne Monte Cristo, pulé si z obema rokama lase. „Ali ste videli, da je postala vaša izvoljenka soproga vašega tekmeča, dočim ste vi zdihovali v ječi?“
 „Ne,“ ga prekine Mercedes, „ampak videla sem, da je mož, ki ga ljubim, pripravljen umoriti mojega sina.“
 Mercedes je govorila te besede s tako pretresujočo bolelostjo, s tako obupnim izrazom, da grofa premaga jok.
 Lev je bil vkročen, osvetnik premagan.
 „Kaj zahtevate?“ pravi. „Da ostane pri življenju vaš sin? Prav, naj živi!“
 Mercedi se izvije vsklik, ki pričara v profove oči dve solzi; toda ti dve solzi izgineta takoj; vsekakor je poslal Bog angelja, da jih je otrl s poljubom, kajti v očeh Gospodovih sta bili dragocenejši kakor najdražji biseri iz Gizarata in Ofira.
 „O,“ vsklikne in pritisne Monte Cristovo roko na svoje ustnice, „o, hvala, hvala, Edmond, ki sem ga vedno ljubila tako zelo, ki sem se ga vedno spominjala. O, zdaj smem to reči.“
 „Tem bolj,“ pravi Monte Cristo, „ker ubogi Edmond ne bo več dolgo vžival vaše ljubezni. Mrtvec se vrne v svoj grob, senca izgine v noč.“
 „Kaj pravite, Edmond?“
 „Pravim, da moram umreti, ker ukazujete to vi, Mercedes.“
 „Umreti? Kdo je to rekel? Kdo govori o smrti? Od kod vam prihajajo te misli na smrt?“
 „Pač ne bodete zahtevali, naj potem, ko me je v prisotnosti vaših in vašega sina prijatelj javno zasramoval otrok, ki se bo bahal z mojim odpustanjem kakor z zmago, — pač ne bodete zahtevali, pravim, naj potem še trencetek gojim željo,

spoštovanja vrednega dušnega pastirja. Kako pa se godi v Zgoniku in Saležu? Župnik Pijan naredil vsako reč kar po svojem in se nič ne spomni tega, da njega farani živé ter dobro plačujejo. On bi se moral ravnati po tem in delati vse prav. Ali ne! Na binkoštno nedeljo je oznanil, da bode na binkoštni ponedeljek v Zgoniku maša ob 10. uri. Pa kaj je naredil naš nunc? Tebi nič meni nič je šel masavat v podružnico sv. Ulriha v Soma-torci, župljani so pa prišli v Zgonik gledat na sivi stolp, kako skorci žvrgolijo.

V Satorci, ko je pridigal, se je su-rovo repenčil nad občinskimi odborniki, po-sebno nad županom. Rekel je, da če bi on ukazal, bi ne bil niti eno urvo več za župana. To je grdo, da se spravlja duhovnik v cerkvi nad odbornike in našega župana, ki je po-štenjak in hvale vreden. Cerkev pa tudi ni postavljena za to, da se hujska v njej ter vleče ljudi čez zobe. Zapomnite si to, gospod župnik!

V kratkem bodo zopet občinske volitve. Kaj misli takrat župnik kandidirati za župana, da bi potem lažje spal, ker sedaj toži, da vedno čuje prepevanje, da ne more spati. Kaj pa takrat, kadar pride pozno domov, zakaj nima pravega sna?

Sovodnje, dne 18. VI. 1906. — Društvo „Nada“ sklicuje na dan 24. t. m. občni zbor. Spored po pravilih.

Pripomba. Kakor je bilo že objavljeno v cenjeni „Soči“, priredi društvo „Nada“ dne 8. julija veselico s sporedom, kakoršnega za-more le društvo „Nada“. Spored sam jamči, da bodo spet redke užitek. Dve humoristični spevoigrji, polni smešnih in drastičnih prizorov, burka izza kmetkega življenja, veren tip istega, in na splošno željo se ponovi tudi „Črna pa-radna straža“, humorističen kuplet, koračnica z večjim nastopom kot lani v krasnih kostumih. Iz te skupine se napravijo razglednice, ki se bodo razpošiljale in prodajale pri veselici. Kolekovele se bodo iste kakor tudi vstopnice v prid družbi „Cirila in Metoda“ s Ciril-Meto-dovim kolekom. Društvo št. Andrež nam je obljubilo sodelovanje z eno pevsko točko. Spored bode torej krasen in raznovrsten. Nudil bode cele salve neprisljenega smeha.

Kdor se hoče po trudapolnem in napor-nem delu razvedriti in pozabiti težave živ-ljenja za nekaj uric, naj nas poseti dne 8. julija leta 1906. v Sovodnjah na vrtu gosp. Kodermaca. Za borih 40 vinarjev vstopnine mu ne bode žal. Ako namerava isti dan katero bratsko društvo prirediti veselico, naproša se isto, da to iz bratske ljubezni in sloge opusti.

Iz Gorice. (Quo usque tandem...!) — Že dolgo časa opazujem, kako lepi laški uslužbenec pri „Impresa goriziana di pubbli-cità“ slovenske lepake vedno tako nizko, da jih vsak fakincek lahko raztrže. Malenkost, a vendar žaljenje! Slov. lepaki v enem delu mesta še niso prilepljeni, a na drugem so že raztrgani. Od „Stabat mater“ ni bil niti eden lepak nepoškodovan pred prireditvijo. Ko je pa „ballo a Mossa“, „gran festa da ballo a Lucinico“, tedaj pa spleza oni laški clove-

ček po lestvi gor, da le visoko prilepi. Vsi oni, ki so pri tem interesirani, naj zahtevajo od „Impresa“, da lepi tudi slov. lepake tako visoko, da jih ne raztržejo proč, ko so se zveži.

X.
Iz Vrtojbe. — 17. jun. Sv. birna v Vrtojbi se je vršila v soboto prav v lepem neredu, — in z največjim tužezem. Odkar se je peljal Sv. Elija v nebesa v gorečem vozu, ne da bi mu se hlače osmodile, se ni zgodilo enacega, da bi se naš knez nadškof vmešaval v politiko, ali večeraj je nas kar primeril že anarhistu (razumeli smo antikristu) Moralesu, da njega so pripravili taki umazani časniki kakor so v Gorici in Ljubljani (morda „Gorica“ in „Slovenec“?) do ubijalstva in napada kralja Alfonza. Ježeš, ti ubogi kmet, poln pelagre, boš še po kraljih segal, ko ne vemo niti, kaj se godi 1/4 ure proč od nas. Nam pripisuje naš knez nadškof, da že Španija trepeče pred nami. Joj, ali smo mogočni!

Dalje, namesto da bi sprejeli škofa ob prihodu, so starešinci kukali skozi mejo prihod, ker niso imeli voditelja! Ravno tako opoldne niso bile ovčice pripravljene za sprevod po-poldanski službi božji, je tako vse vprek cap-ljalo in bežljalo vsako zase, da v Bosni ne tako! —

Po odpravljeni pop. službi je čakala ko-čija škofova v krčmi pri cerkvi z njegovimi strežaji Lahi, ki so ves čas tako vpili laško, da so nas ušesa bolela; škof se je odločil, da bo hodil peš iz cerkve v farovž, se je pa lepo vsedel v kočijo strežaj, drugi je pa pognal konje, in mi backi smo se spoštljivo odkrivali strežaju, misleč, da nas škof blagoslovi; nam je pa osle kazal strežaj. Uh! — Kako smo bili ginjeni, za počt od sramu! — X rednik.

Domače in razne novice.

Genj. naročnikom sporočamo, da je še veliko zastankov, in sicer ne samo takih naročnikov, ki niso plačali še letošnjega leta, ampak tudi takih, ki so na dolgu za leto 1905.

List še vedno prejemajo redno vsi ti naročniki, toda opozarjamo jih danes, da vstavimo vsem nadaljno pošiljanje s 1. julijem, zastanke pa vsekakor potir-jamo. Upravništvo ima tekoče troške, kateri morajo biti redno plačani; nikdo ne čaka upravištva jedno ali celo dve leti, vsakomur treba najmanj zneske točno plačati. — Toliko v blagohotao uvaževanje.

Smrtna kosa. — Danes dopoludne so po-ložili na tukajšnjem pokopališču k večnemu počitku zemске ostanke gospe Julije Feigla, soproge v pokojnega g. računskega redidenta gozdarskega urada v Gorici Ivana Feigla, in matere juristag. Damira Feigla. Pokojnica je iz ugledne rodbine Premrljov pl. Premer-stein v Ljubevču pri Idriji. Dobra, ljubez-niva gospa, vedno polna zdravega humorja, tudi za časa dolgega bolehanja, ostane vsem, ki so jo poznali, v dobrem spominu. Preostalim izrekamo iskreno sožalje.

živeti še dalje. Za vami, Mercedes, sem ljubil najbolj samega sebe, to se pravi svoje dostojanstvo; ta moč, ki me dela močnejšega od drugih ljudi, je bila moje življenje. Z eno besedo ste jo vi strli, in jaz umrjem.

„Toda ta dvoboj se ne bo vršil, Edmond, ker vi odpuščate.“

„Bo se vršil, madame,“ pravi Monte Cristo slovesno, „samo s tem razločkom, da bo moja kri pojila zemljo mesto da bi tekla kri vašega sina.“

Mercedes glasno vsklikne in plane proti Monte Cristu; toda naenkrat obstane.

„Edmond,“ pravi, „nad nami je Bog, in ker živite vi, ker sem vas našla na zemlji, mi zaupam verno iz celega srca. Pričakuje njegovega varstva, računam na vašo besedo. Rekli ste, da bo moj sin živel, in živel bo, ali ni res?“

„Da, madame,“ pravi Monte Cristo, presenečen, da ona, ki jo je ljubil tako zelo, tako hladnokrvno sprejema to heroično žrtve.

Mercedes ponudi grofu roko.

„Edmond,“ pravi in obrne vanj svoj solzni pogled, „kako lepo, kako velikodušno ravnate! Kako velikodušno je, da čutite usmiljenje z ubogo ženo, ki se vam je približala v svoji nesreči brezupno, a vendar prosila. Ah, še bolj kakor leta so me uklonile bolesti, in noben neuhljaj, noben pogled ne more pričarati pred Edmonda one Mercedes, ki sem bila nekoč! Ah, verujte mi, Edmond, da sem tudi jaz trpela mnogo, mnogo; žalostno je, če mora človek gledati, kako mu mineva življenje brez vsakega žarka veselja. Nobeno upanje mi ni ostalo, toda to dokazuje, da življenje ne konča na zemlji. Ne, tu ne konča vse, to čutim v svojem srcu. O Edmond, ponavljam vam, da je lepo, da je veliko, da je plemenito odpustiti tako, kakor odpustate vi!“

„Vi pravite to, Mercedes; in kaj bi rekli, če bi poznali ves obseg moje žrtve? Mislite si, da je vzvišeni krmar naše usode potem, ko je ustvaril svet, ko se je zjasnil kaos, naen-

krat prenehal, da bi enemu izmed angeljev prihranil solze, ki bi jih jokalo enkrat njegovo nesmrtno oko nad našimi pregrehami, mislite si, da je Gospod potem, ko je vse pripravil in oplodil, mesto da bi občudoval svoje delo, ugasnil sonce in sunil zemljo s svojimi nogami nazaj v večno noč, — potem bodele imeli nekoliko pojma — toda ne, ne, tudi potem si še ne morete predstavljati, kar umiraje izgubljam.“

Mercedes se ozre v grofa s pogledom, v katerem se je zrcalilo začudenje, občudovanje in hvaležnost.

Monte Cristo zakrije svoj žareči obraz z obema rokama. „Edmond,“ pravi Mercedes, „reči vam imam samo še eno besedo.“

Grof se bridko nasmehne.

„Edmond,“ nadaljuje ona, „dasi so moja lica pobledele, dasi je ogenj mojih oči ugasnil, dasi je moja lepota ovenela, da, dasi ta Mercedes v nobenem oziru več ne spominja na ono prejšnjo, bodele vendar videli, da je njeno srce kljub temu ostalo vedno isto!... Z Bogom, Edmond; ničesar več nimam prositi od neba... Videla sem vas tako velikodušnega in plemenitega kakor sicer. Z Bogom, Edmond, z Bogom in hvala!“

Toda grof ne odgovori.

Mercedes odpre vrata in izgine, še predno se grof pred-rami iz bolestne in globoke žalosti, katero mu je povzročala misel, da se je odpovedal maščevanju.

Ura v invalidni vni stolpu je bila eno, ko je zadržal voz gospe Morcerfove za laku Elizejskih Polj ter zbudil grofa iz njegove zamišljenosti.

„Nespametnež,“ pravi, „zakaj si oni dan, ko sem prisegel maščevanje, nisem izruval srca!“

XIII.

Dvoboj.

Po Mercedesnem odhodu je grofa Monte Crista prešinila tema. Njegov energični duh je zaspal, kakor zaspal telo po prevelikih naporih.

Bralno in pevsko društvo „Ladlja“ v Devinu pri-redi v nedeljo dne 24. t. m. javno tombolo. Ta dan je v Devinu starodavni in znameniti konjski semenj. Čisti prebitek bo v korist slovenskega otroškega vrtea v Devinu. Dobitki so činkvine 80 K, tom-bola 150 K. Začetek ob 4 1/2 pop.

Gledé na dobrodelni namen tombole je pričakovati obile udeležbe.

Sokolova veselica v Gorici. — 12. avgusta in ne 5., kakor smo poročali zadnjič pomo-toma, priredi goriški „Sokol“ svojo veselico.

Kdor želi iti s „Sokolom“ v nedeljo v Neblo, naj se oglasi pri br. blagajniku Meljavcu v „Goriški Tiskarni“ do petka opoludne. Voznina z žardinijero tja in nazaj K 3-20, ki jih je plačati ob prijavi. Odhod ob 1. pop. izpred kavarne „Central“.

Volitev župana v Rihembergu. — Dne 16. t. m. se je vršila v Rihembergu volitev župana in podžupanov. Za župana sta bila dva kandidata g. nadučitelj Poniž in stari lisjak Jože Pavlica. Poniž je imel 14, Pavlica pa 16 glasov. Tako je ostal torej zopet na krmilo mož, ki je pri-zadjal občini še toliko skodo. Podžupani so: Maks Ličen, Andrej Kerševan, Andrej Kodrič, Jože Birska, A. Poniž, Iv. Sever, Ant. Geržej, Fr. Jogan.

Dovozne ceste v Rihembergu na kolodvor nove železnice še ni, in sicer po nemarnosti očka Pavlice; občina še ni začela graditi svojega deleža. O tem nam pišejo: „so izgovori, da ni denarja, ko vendar se ga je, kar se želez-nica gradi, steklo veliko tudi v občinsko bla-gajno. Ali so bile poleg grabelj tudi vile vmes? Upamo pa, da ne bo več tako, in da novo starašinstvo skida občinski hlev, kakor ga je kidal Ožbe v Zlati vasi.“

Tehniški slovar. — Odeku za izdavanje „Tehniškega slovarja“ je imel preteklo sredo pod predsedstvom načelnika, ravnatelja I. Šu-bica svojo šesto sejo. Tajnik je poročal o sklepih zadnje seje, in povedal, kako so bili rešeni. Sklenilo se je nabaviti Deinhardtov ilustr. teh. slovar, ki izhaja v šestih jezikih pri Oldenburgu v Monakovem. Akad. slov. teh. društva v Pragi, na Dunaju in v Gradcu je naprositi, da bi prevzela ekscerpiranje ce-nikov, deželnih in pa državnih zakonov tehni-ske vsebine. Prošnjo, da bi poslale svoje ce-nike odeku na razpolago, da jih da ekscerpi-rat, sta se odzvali tvrdki: Majdičeva v Celju in Schneider & Verovškova v Ljubljani, kar je odek hvaležno vzel na znanje s ponovno prošnjo do drugih tyrdk tehniške smeri, naj bi storile isto. Ko se svzame se na znanje po-ročilo o stanju ekscerpiranja Wolf-Pleterniko-vega slovarja, se seja zaključí.

Tržaška podružnica „Slovenskega planinskega dru-štva“ nam javlja, da bo dne 1. julija t. l. na prostranem vrtu „Narodnega doma“ pri Sv. Ivanu (v tržaški okolici) veliko planinsko slavlje: „Veseli dan na planinah“, čegar čisti dobiček je namenjen za gradnjo vhoda v orjaško jamo „Dimnice“ v Slivjah (pri Pod-gradu v Istri).

Ta jama je bila komaj pred kratkim na-tančneje raziskana; nje čarobne krasote so

vzbudile splošno zanimanje, tako da je moral trž. podr. biti boj z narodnimi nasprotniki predno se ji je posrečilo zavarovati si ta bise slovenskega Krasa.

Jama nudi nepopisnih krasot v oblika orjaskih kapnikov, velikanskih votlin, ter dvo-bobnetih rečic, stekajočih se v jezere.

Glavna težava obstaja sedaj pri vhodni kajti kedor hoče obiskati to jamo, se mora spuščati približno 40 metrov po vrvi vna-jama bo komaj tedaj obče dostopna, ko bo izdelan poseben vhod.

Razpored planinskega slavlja nudi unog zanimivostij: Triglavsko koč, Planinski semejni Veliki planinski muzej, Gorska kavarna in dr.

Koprski učiteljski prirede dne 8. julija t. l. javen koncert s plesom v Gorici v pro-storih hotela „Pri zlatem jelenu“. Pri kon-certu nastopi moški zbor in orkester koprskih učiteljskih. Čisti dobiček je namenjen učiteljskemu konviktu v Ljubljani. Vspored se objavi pravčasno.

Od Jesenic do Trsta se je peljal v nedeljo, kakor naznanjeno, železniški minister dr. Der-schatta v družbi z dvornim svetnikom Milie-mothom in drugimi. Vlak je dospel v Gorico ob 2. pop. Minister si je ogledal postajo v Gorici, obedoval je v postajni restavraciji, obed je priredil g. Hack, voditelj hotela „Stad-bahn“. Ob 3.45 so se odpeljali v Trst.

Železniški minister v Trstu. — Železniški mi-nister dr. Derschatta je dospel v Trst v nedeljo pop. ob 5. uri 20 m. Na kolodvoru ga je vsprejel namestnik princ Hohenlohe. Minister je sprejel nekoliko oseb ravnateljstva državne železnice, potem je pregledal novi državni ko-lodvor, obiskal je tudi razne civilne in vojske predstojnike in dostojanstvenike. Ob 1 1/2 pop. je bil obed pri namestniku. Ob 6. zvečer se je vrnil minister na Dunaj.

Predstavil se mu je tudi dr. O. Rytka v imenu političnega društva „Edinost“, ki je razložil ministru tamkajšnje razmere ter izrazil želje in zahteve slov. prebivalstva.

Minister je rekel, da se da obvestiti o vsem.

V Rocolu pri Trstu so na postaji nove železnice nemško-laški napis. Kaka krivica se je zgodila s tem tržaškim Slovincem, je mogoče razvideti železniški minister dr. Derschatta v nedeljo, ko je tam plapolalo vse polno slo-venskih trobojnic. Železniška oblast naj upošteva ter odpravi žalitev Slovencev s postaje. —

Magioma je umri v Trziču pri delu postre-šek Iv. Andreossi, star 52 let. Trpel je na srčni napaki.

Radi žensk sta se sprla in steplo ponoči v Semeniski ulici 38 letni A. Ferri in 26 letni G. Lorencon. Premetavala sta se in obmeta-vala s kamenjem. Eden izmed njih je precej ranjen na čelu. Kaj vse ljubezen st'ri!

Ponočnjaki so v noči na soboto poškodovali oleandre pri hotelu „Angelo d'oro“ v ulici Vetturini. Peki pri Gleščiču so jih videli ter naznanili.

(Dalje v prilogi.)

„Kaj!“ si pravi, dočim so svetilka in sveče slabotno brlele in so sluge nestrpno čakali v prednji sobi. „Kaj! Tako se je torej to poslopje, ki se je pripravljalo tako počasi in gradilo s tako skrbnostjo, porušilo vsled enega udarca, ene besede, enega dihleja! In jaz, ki sem se zanašal na samega sebe, ki sem bil tako ponosen, jaz, ki sem na tako težak način prišel iz ječ gradu Ifa ter postal potem tako velik in mogočen, jaz bom jutri kupček prahu! Ah, ne pritožujem se nad smrtjo telesa, saj strohnenje telesa je cilj, kamor vodijo vsa pota, na katerega upa vsak nesrečnik, to je mir človeške narave, pe katerem sem vzdihoval tako dolgo, kateremu sem se bližal po boleštni poti stradanja, ko se je prikazal v moji ječi Faria. Kaj je torej za me smrt? Nekoliko več miru in molka. Ne, ne pritožujem se nad telesno smrtjo, ampak v srcu me boli da imajo razpasti v nič moji načrti, ki sem jih gojil tako dolgo in tako skrbno. Torej jim je pač proti pričakovanju nasprotovala božja previdnost? Bog pač ni hotel njihovega uresničenja!“

„To breme, o katerem sem mislil, da je bom lahko nosil do kouca, je torej pač presegalo moje moči; bila je pač moja volja, moja želja, toda ne moja dolžnost, in sredi teka sem omagal pod težo. O, po štirinajstih letih obupa in desetih letih upanja se torej zopet vrača k meni nesreča.“

„In vse to, moj Bog, vse to le zato, ker je moje srce, o katerem sem mislil, da je mrtvo, samo otrpnilo, ker se je zbudilo, ker je pričelo biti, ker sem se uklonil bolešnemu vtripanju, katero je vzbudil v najglobokejšem dnu mojega srca ženski glas!“

„Vendar,“ nadaljuje, predstavlja se bolj in bolj strašni jutrišnji dan, vendar je nemogoče, da bi ta ženska, katere srce je bilo tako čisto, da bi Mercédès mogla iz sebičnosti privoliti, da umrjem v polni moči in cvetu svojega življenja. Nemogoče je, da bi tirala svojo ljubezen, ali boljše, svojo ma-terinsko blaznost do te meje. So kreposti, katerih pretiravanje postane zločin. Ne, Mercédès pripravi ganljiv prizor, planila

Kdaj se otvori nova železnica? — Reklo se je vsestransko za gotovo, da se otvori nova železnica od Jesenic do Trsta dne 15. julija t. l. Od dobro informovane strani pa čujemo sedaj, da utegne biti otvoritev dne 17. julija in ne 15.; to pa radi tega, ker je 15. julija nedelja. Odnosa bi se otvoritev torej na delavnik, torek 17. julija.

Izleta Soške podružnice slovenskega pletarskega društva, odsek Gorica, na Sv. Gendro dne 17. t. m. so se udeležili stiri tolminski izletniki, pod vodstvom g. nadzornika A. Lašiča: petero dečkov in deklic. Odrinili so v soboto iz Tolmina čez Rute na Srednje, kjer so prenočili, in od tod po hrbtu Kolovrata na Sv. Gendro, kjer so našli — enega goriškega izletnika.

Pri izletu na Trstelj in Nanos se je sestalo lepo število izletnikov, vsegdar s četo otrok od 7 leta navzgor, čilih in neutrudljivih. Gorica je vedno zastajala po številu in — živahnosti. Je-li naše malo življenje — odvezlo vsako voljo za naporen trud?!

Prihodnji izlet na Veliki Rob (1237 m) in Kucelj (1239 m) nad Črničami. Spored se objavi.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici naznanja, da bo dne 29. t. m. ob 10. ure predp. v dvorani „Trgovskega doma“ javen nastop gojencev sole za gosli in klavir. Spored se še pričeki. Vabljeni so v prvi vrsti stariši gojencev, sploh ljubitelji glasbe. Vstop brezplačen.

Pevski zbor priredi povodom sklepa rednih vaj vrtni koncert istega dne ob 8^{1/2} zvečer v prostorih pri „Zlatem jellenu“. Nastopi možji in ženski zbor in kvartet s sodelovanjem vojaške godbe. Vstopnina 60 vin. za osebo. Čisti dohodek je namenjen pevskemu fondu možkega in ženskega zbora.

Gg. pevci in pevke se vabijo, da se udeležijo vaj za vrtni koncert polnoštevilo, dame danes ob 6. zvečer, gospodje danes ob 8. Ker bode le malo vaj, se prositi točnosti.

Gospod dr. Gertscher, sodnijski šef v primorskih četelah, se nahaja v Gorici ter pregleduje tukajšnjo okrajno in okrožno sodnijo. Pregleduje natančno in se zanima za vse, kar kaže, da bo pravi predstojnik, ki hoče imeti vse na čistem.

Dober glas je šel o njem že iz Dalmačije, kjer je zapustil ugodne spomine. Upamo, da ostane na takem glasu tudi med nami, in zato pričakujemo, da odpravi na tukajšnjih sodnih vse, kar ni prav.

Mnogo rečij, ki niso prav y jezikovnem pogledu, dobi zlasti na kazenskem oddelku okrajne sodnije, ker se oblastno šepiri laščina in kjer se ostentativno prezira slovenski jezik. Dovoljujemo si visokega gospoda na to še posebej opozoriti. Priporočamo mu tudi trgovski oddelk okrajne sodnije v poseben pregled, kjer je tudi vse preveč laško, in pa na državnega pravdnika Vidliča ga opozarjamo, ki se še sedaj ni naučil slovenski ter je torej nesposoben za službovanje v Gorici. Dobi se pa seveda tudi še kaj drugega, kar ni prav.

Nadejamo se, da gospod dr. Gertscher nedostatke in krivice odpravi enkrat za vselej. Prizadeti mu bodo hvaležni za to.

Promeščen je s postaje južne železnice na Savi v Gorico postajni odpravnik gosp. Josip Cian.

Občinske volitve v mestu Idrji se bodo vršile dne 25. in 26. t. m. Pričakovati je hude borbe.

Gerkvani sovražniki slovenskega jezika. — V Gročani v Istri se je pelo od davnih časov do letos pri procesiji Sv. R. T. slovensko. Letos pa je župnik odredil kar nakrat (najbrže na ukaz nemškega škofa Nagla), da se ima peti latinsko. Župnik je zapel res evangelije in molitve po latinsko, ka 'an' pa je strašno hitel z latinskim odgovorom. Ali pevci se niso dali motiti, marveč so peli slovensko. Ljudstvo je godrnjalo ter vsklikalo: Živeli Rimanjci. — Potem pa še govoričijo, kako se potegujejo za pravice ljudstva! „Pijonirji“, katerih nas Bog otvaruj!

V Doberdolu je bila 19 t. m. popoldne po 5. uri strašna nevihta in naliv. Treskalo je grozno.

Strela je udarila ter ubila eno kravo in naga junca na poti s paše posestniku Frandolču Josipu.

Tri druge govede mu je samo omotilo, hčerka njegova pa je ostala nedotaknjena, čeravno je bilo koj za živino.

Velika nesreča. — V ponedeljek popoldne okoli 4. ure je peljal Josip Kocjančič iz Koroninjeve ulice voz drv iz vojaškega skladišča po Verdijevem tekalšču, da bi jih prepegljal v domobransko vojašnico. Kocjančič je sedel na vozu, v voz sta bila uprežena dva mlada iskra konja. Za yozom precej zaidej je prišel mirno z motociklom topničarski poročnik baron Spaun. Okoli konj sta se lovila takrat dva velika psa. Konja sta se začela plašiti ter se spustila v tek. Polena so začela padati na tla, slednjie je padel tudi Kocjančič pod voz. Voz je šel čez njega, kolesa so mu zmazila obe nogi in levo roko. Konja sta divjala naprej. V Gledališki ulici bi bila trčila kmalu v neko kočijo, ali k sreči je padlo med kolesa poleno, voz se je prevrnil in padel je tudi en konj. Kocjančiča so prenesli takoj v bolnišnico, kjer so mu odrezali desno nogo. Kocjančič, ki je dober posestnik, ima 79 let. — V bolnišnici je umrl.

Zapet kaznovan izvošček. — Izvošček št. 21. A. Pavlič ni hotel peljati g. Jos. Gorjupa iz Tržaške ulice v ulico Municipio za 80 v, kakor je tarif., marveč je zahteval 2 K. Kaznovan je z globo 20 K.

Stari bicikelj je zamenjal z novim, za katerega pa bi bil moral plačati še 170 K v mesečnih obrokih, V. Zabadej pri tvrdki Tabaj. Ko je dobil novo kolo, se je peljal v Št. Andrež ter je dal nekemu krojaču za 100 K. Tabaj je to izvedel, in se k sreči preprečil izplačilo 60 K, 40 K je bil krojač že odšel Zabadeju. Tabaj je dobil kolo nazaj, Zabadej pa bo moral pred sodnike.

Velika sokolska veselica z javno telovadbo, petjem in godbo bo dne 22. julija t. l. v Ilirski Bistrici.

Tatovi v tiskarni. — V noči na nedeljo so udarli neznani tatovi v tiskarno Palich & Obizzi na Travniku; odprli so pisalno mizo g. Obizzija, ki je odsoten iz Gorice. Radi tega se ne ve, če so dobili kaj denarja ali nič.

Tatvine. — V noči na nedeljo so udarli neznani tatovi v Toffolijevo trgovino z oljem na voglu Semenške ulice in ulice Sv. Ivana; prišli so v trgovino skozi vrata v yeži. Pobrali so par kron in nekaj olja. V noči na ponedeljek so udarli tatovi v neko novo trgovino na Verdijevem tekalšču ter pobrali nekaj denarja in drugih rečij. Te tatove so prijeli: so 18 letni S. Pertot, 16 S. Kolenc in 19 letni Jos. Arturi.

Cigan je vedno cigan. — Od nekega ciganskega prekupčevalca konj je kupil Del Muto konja za 240 K. Ko ga je poskušaval cigan, je bil konj dober, ko ga je pa pozneje imel v rokah m Del Muto, ni hotel z mesta. Radi tega je iskal cigana, od katerega je kupil konja. Tega ni dobil, pač pa drugega, Petra Horvata, ki je mešetaril, in ta mu ga je odkupil za 160 K.

Svilodni trg v Gorici. — V nedeljo so otvorili v Gorici svilodni trg na trgu sv. Antona. Trg je odprt vsak dan ob 5. uri zjutraj. Prodajati pa se ne sme pred 7.; tačas se smejo svilodi tehtati. Kdor bi prestopil predpise, ga zadene lahko kazen do 200 K. Posredovati smejo le v to opravičeni posredovalci.

Ženo na pokopališču — moža v blaznico. — V ponedeljek popoldne je spremljal na vozu neki Škrjanec iz Fare svojo 30letno ženo v goriško bolnišnico. Ko je bila že blizu bolnišnice, je revica umrla na vozu. Mož je to tako prijel, da je začel na glas obupno jokati in kričati. Spoznalo se je takoj, da se mu je zmešalo. Truplo žene so prepeljali v mrtvašnico na pokopališče, njega pa so odvedli v blaznico k usmiljenim. — atom.

Ker je obdolžen goljufije, je bil aretiran Jak. Marega, poslovođa v Curielovi trgovini olja na Verdijem tekalšču.

Razpis natečaja. — Podeliti se ima štipendij Adama Clemse v znesku 320 K, v prvi vrsti za sorodnike, potem druge, predvsem za gimnazijce v Gorici. Podeljenje teče od 11. poluleta šolskega leta 1905/06. Prvi si smejo voliti stan, drugi morajo študirati za duhovnike, ako ne, morajo povrniti denar. Čas za uloge do 5. julija na namestništvo.

Uradno poverjenje. — V ponedeljek pop. so zaprli sodnijskega kancelista E. Jucha radi uradnega poverjenja. Juch je bil več časa kancelist pri okr. sodniji v Bovcu, kjer je poveril denarja baje do 10.000 K. Pred kratkim je bil prestavljen v Gorico, kjer so tudi že prišli na sled poverjenju manjše svoje. Juch je imel svojo ženo v Gorici, kateri je pošiljal denar, podpiral pa je tudi stariše. Okrajni sodnik v Bovcu je na dopustu, namestuje ga sodnijski tajnik Fon iz Gorice, ki je prišel na sled poverjenju.

Slov. bralno in podporno društvo v Gorici naznanja, da se je morala odločiti na nedoločen čas nameravana veselica, ki bi se imela vršiti na dan sv. Petra in Pavla.

Velika veselica na Križadi v Neblem. — Bralno društvo „Lipa“ v Biljani, pevsko-bralno društvo „Slavec“ v Kožbani, bralno društvo „Jez“ v Višnjeviku in pevski zbor v Hruševljah priredijo s sodelovanjem Sokola iz Gorice, Solkana, bralnega in pevskega društva iz St. Andreža, pevske-tamburaškega društva iz Podgore in pevskega zbora iz Vedrijana v nedeljo dne 24. t. m. na Križadi v Neblem veliko narodno slavnost. Na vsopredu bode: slavnostni govor, godba, petje, dramatična igra, telovadba in ples. Sviral bode vojaški orkester c. kr. pešpolka št. 47. Zvočer se bodo zažigali umetni ognji. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Slavnost se bo vršila ob vsakem vremenu.

Izpred sodnije. — Pred okrožno sodnijo v Gorici je bilo poklicanih 12 Građezanov, ki so se svoječasno, kakor znano, upirali ladiji „Elizabete“ iz Pirana, ki je prišla na građeško obal po pesek. Obtoženi so bilijavnega nasilstva. Upirali so se, češ, da odjemanje peska škodi obali. Bili so oproščeni.

Listnica. — G. dopisn. v D—i. Vaš dopis smo morali radi pomanjkanja prostora še enkrat odložiti.

Zaščitna znamka: „Sldro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Pain-Expeller

je splošno priznano kot **izvredno bol blažajoče mazilo**; cena 80 vin., K 1'40 i; K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega posoda priljubljene domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sldro“ iz Richterjeve lekarne, potem se je gotovo prejelo originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA
K „zlatom levu“ v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
Dnevno raspoložljive.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — V včerajšnji seji je bil sprejet predlog, da je za trgovino uvedi dokaz sposobnosti. Debata je trajala 2 uri. Da je bil predlog sprejet, je uzrok ta, ker so bili Poljaki odsotni. Poljaki pa se potegujejo v permanentnem odsoku za to, da bi stopil sprejeti predlog za Galicijo in Bukovino v veljavo šele čez 5 let.

Proračunski odsek avstrijske delegacije je imel 10. t. m. sejo. Del. Tollinger je protestiral, da se istočasno vrše plenarne seje poslanske zbornice in proračunskega odseka, ter je predlagal, da se seja proračunskega odseka ob 11. uri odgodi. Predlog je bil odklonjen z vsemi proti dvema glasoma.

Potem je odsek nadaljeval razpravo o proračunu vojne mornarice. Pročevalec dr. Baernreither je stavil poveljniku mornarice nastopna vprašanja: Kako se je v začetku nameravalo uporabiti kredit 120 mil.

bode med dvobojevnik, in cela stvar postane na ta način samo smešna.

In zar jeze oblije grofovo čelo.
„Smešna,“ ponovi, „in smešnost pade na me. — Jaz smešen! Ne, ne, raje umrjem.“

Pretiravaje na ta način v naprej slabe posledice prihodnjega jutra, ko se je hotel, zvest svoji obljudi, žrtvovati za Mercedinega sina, pravi:

„Blaznost, blaznost, blaznost! Ta mladi mož ne bo nikdar verjel, da je bila moja smrt samomor, in vendar zahteva čast mejega spomina... (o moj Bog, ali ni res, to ni nečimurnost, ampak opravičen ponos?)... da, moja čast zahteva, da svet izve, da sem sam prostovoljno obrnil svojo že dvigneno, tako mogočno roko proti samemu sebi. Tako hočem, tako mora biti.“

In pograbilviš pero, vzame iz pisalne mize papir, na katerem je bila napisana njegova oporoka, sestavljena po njegovem prihodu v Paris, in napiše pod njo neke vrste kodicil, iz katerega bi bilo tudi manj bistroumnim ljudem lahko spoznati način njegove smrti.

„Moj Bog,“ pravi in dvigne oči proti nebu, to delam bolj k tvoji kakor k svoji časti. Tekom desetih let, Gospod, sem se smatral za orodje tvojega maščevanja, in niti Morcerf, niti Danglars, niti Villefort, naj si ne domišljajo, da jih je oprostil njihovega sovražnika slučaj. Baš nasprotno naj vedo, da je moč moje volje vstavila božjo previdnost, ki jim je že določila kazen, da jih pa ta preložena kazen pričakuje na onem svetu in da so zamenjali časnost z večnostjo.“

Ko je še plaval v tej temni negotovosti, je posvečil jutranji zar na njegovo blede obličje.

Bilo je ob petih zjutraj.

Naenkrat mu pride na uho lahek šum; Monte Cristu se zdi, da čuje pritajen vzdih; obrnivši glavo, se obrne okoli, a ne opazi ničesar. Vendar se šum ponovi, in sicer tako močno, da dozdevanje postane gotovost.

Grof se takoj dvigne, odpre vrata in zagleda na naslonjaču Haydée. Roke so jej visele prosto navzdol, lepa, bleda glava jej je omahnila nazaj. Utrujeno od dolgega bdenja jo je premagal spanec mladosti.

Šum odpirajočih se vrat je ne predrami.

Monte Cristo jo pogleda ljubeznivo in žalostno.

„Spomnila se je, da ima očeta, in jaz sem pozabil, da imam hčerko,“ pravi.

Nato zmaje žalostno z glavo.

„Uboga Haydée,“ pravi. „Hotela me je videti in govoriti z menoj, nečesa se je bala ali je vse uganila... Ah, ne morem umreti, ne da bi jo komu zaupal.“

In previdno gre zopet nazaj ter napiše sledeče vrste:

„Maksimilijanu Morrelu, kapitanu spahijev in sinu svojega starega patrona, Petra Morrela, trgovca v Marseillu, zapuščam vsoto dvajsetih milijonov, od katerih da lahko en del svoji sestri Juliji in svojemu svaku Emanuelu, če morda ne misli, da bi to veliko blagostanje njuni sreči škodovalo. Teh dvajset milijonov je spravljanih v moji jami na otoku Monte Cristo, katere skrivnost pozna Bertuccio.“

„Če je njegovo srce prosto in hoče vzeti za ženo Haydée, hčerko Alija, paše janinskega, katero sem odgojil z očetovsko skrbnostjo in ki je gojila napram meni ljubežen in nežnost hčerke, izpolni mojo poslednjo, ne rečem voljo, ampak željo.“

„Pričujoča oporoka je že določila Haydée za dedinjo mojega ostalega premoženja, katero tvorijo posestva, angleški, avstrijski in holandski državni papirji in mobilijar mojih različnih palač in hiš. Ko se vzame od tega dvajset milijonov in pa legati za moje služabništvo, bode znašalo vse še približno šestdeset milijonov.“

Kdo dopiše do konca, začuje za seboj krik, da mu pade pero iz roke.

„Haydée,“ pravi, „ti si čitala?“

Res je jutranja zarja pregnala spanje s trepalnic mlade deklice; vstala je in se približala grofu, ne da bi ta slišal njene lahke korake na preprogi.

„O gospod,“ pravi s sklenjenimi rokami, „zakaj si napisal to in ob tej uri? Zakaj mi določaš celo svoje premoženje? Ali me zapustiš?“

„Nastopiti imam potovanje, ljubo dete,“ pravi Monte Cristo nepopisno nežno in žalostno, „in če bi imel nesrečo...“

Grof se prekine.

„Torej?“ vpraša Haydée z izrazom, katerega grof pri nji ni poznal in pred katerim vstrepeta.

„Torej če bi imel nesrečo,“ nadaljuje, „hočem, da bo moja hčerka srečna.“

Haydée se žalostno nasmehne in zmaje z glavo.

„Ti misliš umreti, gospod?“ pravi.

„To je zdrava misel, dete,“ pravi Monte Cristo.

„Prav, če hočeš umreti, zapusti svoje premoženje komu drugemu, kajti če umrješ... ne potrebujem jaz ničesar več.“

In s temi besedami vzame papir, ga raztrga in vrže na sredo sobe. Nato se zgrudi, onemogla vsled te nenayadne energije, ne speča, ampak nezavestna na preprogi.

Monte Cristo se sklone k njej, jo vzame v svoje roke, in pri pogledu na to lepo, zdaj prebledo obličje, te krasne, zaprte oči, to plemenito, zdaj otrplo telo, se ga prvič polasti misel, da ga ona ljubi morda drugače kakor hčerka svojega očeta.

„Ah,“ zamrmra z globočo potrtošjo, „morda bi bil še lahko postal srečen!“

Nato odnese Haydée v njene prostore in jo izroči, še vedno nezavestno, rokam njenih žensk. Nato gre v svoj kabinet, ga skrbno zapre in znova napiše raztrgano oporoko.

Ko konča, se zači k oknu ter zagleda Maksimilijana in Emanuela, izstopajoča iz voza.

„Prav,“ pravi, „bil je že čas!“

In nato zapečati svojo oporoko s trojnim pečatom.

kron za dogradnjo flote in za spolnitev pomorske sile? V katerih smerih je bil ta načrt vsled izkušnje rusko-japonske vojne izpremenjen? Bo-li mogel oddelek vojne mornarice dovršiti možne izpremembe s kreditom 129 milijonov kron? Z ozirom na trgovsko-politično, gospodarsko in znanstveno misijo je govornik izrazil željo, da bi se odposlalo na misijsko potovanje tudi večje ladje, ter je podpiral referat industrijskega sveta, v katerem se zahteva, naj bi se na ta potovanja vzelo tudi trgovske veščake.

Gledé vprašanja o nabavljanju materiala za gradnjo ladij in topov je slišati pritožbe, da se te nabave vrše v neenakih dobah, tako da jih ni možno racionalno izkoristiti. To obtežuje, da ni možno držati dobro izvežbanega delavskega stanu in onemogočuje avstrijski industriji, da ne more sama pokrivati vojnih potrebščin in dela našo mornarico odvisno od inozemstva. Zato treba za vojno mornarico določiti investicijski program, ki bi se po možnosti enakomerno izvajal skozi daljšo vrsto let. Konečno je poročevalec apeliral na poveljnika vojne mornarice, naj skrbi, da ne omeji zvezdarna v Pulju, kakor se je bati, svojega delovanja, ker bi s tem v znanstvenem pogledu Avstrija mnogo trpela.

Nato je pričela glavna debata. Posl. dr. Lecher je govoril kot nemški ljudski poslanec sudetnih dežel, katerih industrija in trgovina v veliki meri prispeva z davčnimi bremenji za vojno mornarico. Omenjene dežele imajo pa tudi mnogo koristi od tega, da je naša zastava v oddaljenih deželah spoštovana. Zagotovil je mornarico najtopeljih simpatij ter vsprejel predloge poročevalca.

Posl. Steiner je stavil na poveljnika mornarice vrsto vprašanj, med drugimi, je li res, da je od 22 torpedovk in 11 rušilcev torpedov 16 oziroma 6 za gradnjo prepuščenih Ogrski, češ, da taka industrija ne obstoja na Ogrskem in da je Ogrska že naročila ali da naroči gradnjo omenjenih ladij na Angležkem. Govornik je vprašal, noče li uprava mornarice, da mesto ogrske podpira avstrijsko industrijo?

Na to je del. Steiner omenil, da je ravno danes 40 let, kar si je avstrijska vojna mornarica v pomorski bitki pri Visa pridobila nesmrtno slavo. V imenu prebivalstva dunajskega in nižeavstrijskega je izrazil vsestranske simpatije za vojno mornarico, ter izjavil, da je bil vsak, ki se je kedaj sestel z našo izvrstno vojno mornarico in nje posadko, presenečen nad bogatimi izkušnjami in vrlinami mornarice, ter nad človekoljubnim občevarjenjem pomorskih častnikov in izvrstno izobrazbo pomorščakov.

Del. Clam Martinic je zahteval pojasnil glede napredovanja del v puljski luki. Rekel je, da je od mnogih strani slišati, da ni položaj pristanišča posebno ugoden. Govornik je vprašal, ako se namerava za vojno mornarico graditi tako novo pristanišče, koliko se je že porabilo izrednega kredita od 120 mil. kron in je li moč naše flote kakor defenzivne flote dovoljna, pri čemer je omenil naglega napredka italijanskega brodogradništva.

Del. dr. Sylvester se je pridružil izrazom simpatije za vojno mornarico. Govornik

je prosil poveljnika vojne mornarice, naj se sestavi srednjemorska eskadra, ker utegne v slučaju avstrijske mornarice nastopiti v akcijo le v srednjezemskem morju.

Poveljnik mornarice grof Montecuccoli se je zahvalil za besede priznanja mornarici od strani govornikov. Omenil je, da je rusko-japonska vojna pokazala, da je vrlina in pripravnost flote za boj odvisna od trajnega marljivega vežbanja. Glavni nauk je, da odločitev v pomorskih bitkah pripada v prvi vrsti vlastim, ki imajo oklopne bojne ladje velike brzine. Anglija je v tem oziru bila prva. Sledé jej Japonska, Francija, Nemčija, ki gradijo ladje od 18 do 20.000 tonelat. Glede gradnje podmorskih čolnov je poveljnik mornarice dejal da so velike važnosti za lokalno obrežno obrambo. Bojna flota obstoja iz bojnih ladij od 14 do 20.000 tonelat, iz oklopnih križarjev od 10 do 16.000 tonelat in flotile torpedovk z rušilci torpedovk, torpednih in podmorskih čolnov. Z gmotnim položajem arzenalskih delavcev se bavi uprava mornarice že dlje časa in že leta 1907. utegne delavcem povišati plačo za 30 od sto. Telefonično zveze s Puljem se ni sicer sedaj, akoravno bi jo bilo želeli s stališča vojne mornarice. V tem pogledu pa ne odločuje vojna mornarica, ampak drugi faktorji. Torpedovske flotile, je rekel govornik, da je polovica naročena pri tržaškem tehniškem zavodu druga polovica je pa prepuščena ogrski industriji, ker ustanovi letos ogrska družba za gradbo ladij „Danubia“ svojo ladjedelnico na Reki. Poveljnik vojne mornarice je vzel na znanje želje, ki so jih izrazili govorniki. Potem je pa primerjal moč naše flote s flotami drugih velevalst. Z izrednim kreditom 120 milijonov kron se ne bo gradilo novih ladij. Ta kredit je le potreben, da se pospeši gradnja treh že dovoljenih ladij razreda „Nadvojvoda Karol“ in da se deloma nadomesti zastarana flotila torpedov ter se zgradi šest podmorskih čolnov. Iz proračuna 1906. ni za gradnjo novih ladij ničesar določeno, vendar bo uprava vojne mornarice že v bodočem letu zahtevala, da se namesto treh popolnoma zastaralih bojnih ladij „Prestolonaslednik Rudolf“, „Prestolonaslednica Stefanija“ in „Tegetthof“, ki so iz operativne flote že izločene, zgradijo nove ladje.

Del. Kramar je vprašal, kako je s sredstvi, ki jih ima na razpolago vojna mornarica, mogoče v razvoju mornarice tekmovali z drugimi državami. Del. Serenyi je zahteval, naj bi se potem mednarodnega sporazumljenja za časa vojne omejila uporaba podmorskih min.

Proračunski odsek je včeraj nadaljeval razpravo o korupcijskih škandalih pri zgradbi tržaškega pristanišča. Dr. Körber ni bil zaslišan, pa tudi zahteval ni nihče, naj se ga zasliši. Dr. Foit je podal o tej stvari dolgo izjavo, v kateri pere Körberja.

Dr. Kramar je med drugim opozarjal na kršenje ustave; pri pristaniščnih delih v Trstu se je pokazalo kaznivo pomanjkanje previdnosti in velika lahkomišljenost.

V odseku za voilno reformo včeraj v seji je govoril Malik proti terorizmu od strani socialističnih demokratov, zlasti gledé nedeljskega

shoda. Zahteval je, naj se prekine v sejami za dva tedna, čeprav pride do generalnega štrajka. Tudi drugi govorniki so se izjavljali proti terorizmu, ali Malikov predlog ni bil sprejet.

Potem se je nadaljevalo razpravljanje o štajerski, pa se včeraj še ni dognalo. Seja je zopet danes in se dožene razpravljanje.

Velika tatvina v Trstu. — Tatovi so udrli v noči na torek v prodajalno zlatarja Vekjeta na Korsu, prevrtali blagajno na zadnji strani, luknja je bila narejena z navadnim dletom, izrezani kos, ki se je še malce držal, so odtrgali s kleščami, ter pobrali vse, kar so le mogli doseči. Ukradenih je dragocenostij za 30.—40.000 K. — Pozneje so Vekjeta aretirali, češ da je tatvina simulirana.

Vlak skočil s tira. — Dne 17. t. m. je skočil na postaji Progrančanaja na kitajski železniški vlak s tira; sto oseb je ubitih in ranjenih.

Pri atentatu v Madridu je bilo, kakor se je sedaj dognalo uradno, ubitih 15 ljudi, ranjenih 70.

Pozabljeni Lueger. — Ko je bil sedaj nemški cesar na Dunaju, niti pogledal ni toli slovečega župana Luegerja, dočim je pri svojem prejšnjem bivanju na Dunaju obširno in dolgo govoril z njim. Pruski princ Henrik, ki je bil na Dunaju povodom avtomobilistiške dirke, je odklonil povabilo k banketu, ker je imel biti navzoč tudi župan Lueger. To se je zgodilo baje radi tega, ker se je bal Viljem vznemiriti Italijo, ker Lueger je eden največjih pospeševalcev nemškega katoliškega Schulvereina, na katerega shodih in prireditvah se čuje opetovano o manifestacijah, da naj se Rim vrne papežu.

Socialni demokratje na Dunaju so priredili v nedeljo predpoludne velik shod, na katerem je bilo govora o volilni reformi. Udeležencev je bilo okoli 70.000. Sprejeli so resolucijo, da delavstvo čaka nestrpno, da se izveze splošna volilna pravica v zakon. Ako se be rešitev zavlačevala, bo delavski odgovor: tridnevni splošni štrajk.

Italijanski šef generalnega štaba Saletta pride koncem t. m. na Dunaj čestitat k jubileju šefu avstrijskega generalnega štaba grofu Becku. V teh dneh dobi na Dunaju še cesarja, predno odpotuje v Isel.

Namesto k poroki — na pokopališče. — 27 letni poštni uslužbenec Fr. Kreševič v Trstu je bil zaročen z 20 letno Marijo Kreševič, ki je stanovala pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji. V ponedeljek jo je šel obiskat Kreševič. Kar nakrat so čuli strele iz sobe, kjer sta bila sama. Našli so ju ležeča na tleh. Kreševič je držal revolver v rokah; on je bil ranjen na desnem, ona na levem seucu. To je bilo ob 10. dop.; ob 1. pop. je Marija umrla, on pa ob 3. pop. v bolnišnici.

Dalmatinska paroplovba. — 15. t. m. se je v poslanski zbornici vršila konferenca med dalmatinskimi poslanci in zastopniki dalmatinski parobrodskih društev. Razpravljali so podrobno o ustanovitvi velike dalmatinske paroplovne družbe, ki jo bo podpirala tudi vlada.

Nova družba ima organizirati plovni promet v Dalmaciji, pri čemer obdrži Lloyd svoji dve brzi paroplovni progi Trst-Kotor. Poslanci so zahtevali, da ima biti sedež novega društva v Dalmaciji in v notranji uporabi družbe mora biti uradni jezik hrvatski. Investovala bo glavnic 6 milijonov kron, poslanci so zahtevali, da morajo denar dati slovanske banke. Vlada namerava dati družbi 1 in pol milijona kron na leto.

Upati je, da pride v nekoliko dneh do končne rešitve.

Angleško-francosko-italijanska zveza. — Zatrjuje se, da meseca septembra obišče italijanska kraljev: dvojica kralja Edvarda v Londonu. Povodom tega potovanja se sklene baje zveze med Italijo in Anglijo. Tej zvezi med Italijo in Anglijo se potem pridruži tudi Francija.

Odiseja ruskega dijaka. — V Pulju je umrl v bolnišnici ruski dijak Ivan Mihajlovič Vahtar. Rojen je bil blizu Jekaterinoslava, studiral je tehniko, zapleten med revolucionarje je padel v nekem naskoku na kozake med trupla. Ostal je med trupli 48 ur, ni se upal zganiti iz strahu, da bi ga ustrelili. Potem so ga pobrali ter oddali v bolnišnico, ali kakor hitro je prišel zopet malo k moči, je pobegnil in prišel v Berlin in od tam v Draždane. Toda revež si je bil nakopal med trupli jetiko. Šel je na kliniko na Dunaj, kjer se mu svetovalec, naj gre kam na jug. Izbral si je Mali Lošinj, ker je jetika hitro napredovala, je šel končno v Pulj v bolnišnico, kjer je bil od 2. maja t. l. do smrti 13. t. m. Streč ma je prihitela iz Rusije njegova mati, in v njenih rokah je izdihnil.

Velikanska toča je padala v okraju Melitopol v Rusiji, na razsežnost 100.000 desjatina je vse potokla, ubila tudi živali, ker je bila izredne velikosti.

Železnica med Azijo in Ameriko. — Ta železnica bo največje tehniško delo, kaj jih doslej pozna človeštvo. Azija in Amerika sta si na severni polarnici, 171° zap. dolž. od Grenaa, tako blizu, da se vidi z jedne obali na drugo. Med njima je kratki in ozki kanal, Beringova ožina imenovan. Doslej malo imenovana ožina bo imenovana, ker steče pod njo podmorska železnica iz Kamčatke na Aljaško ter zveže tako stari svet z novim. Amerika utegne tako s svojo močjo in s svojim kapitalom prevladati po celem velikem oceanu ter širiti svoj vpliv iz Azije proti Evropi.

Sodnijska razprava radi maglje v XX. stoletju. — V Baltimori se vrši razprava proti nekemu Teodorju Witeju, ki si je znal s sleparstvom s špiritizmom pridobiti veliko premoženje. Dajal je poduk o špiritizmu s pomočjo več svojih uslužbencev, kako se more dobiti skrite zaklade itd. Na tisoče ljudi je hotelo izkopaž skriti „sac“, na tisoče jih je šlo na limonice premetenemu sleparju; zlasti ženske. Prodajal je oklepe; kdor je kupil tak oklep ter ga nosil na telesu, je bil obvarovan pred marsikako nesrečo; prodajal je nekatere korenine in druge tako robo; le v enem mesecu si je prislužil 25.000 frankov. Poklicanih je pred sodnijsko 200 prič.

Trenotek pozneje začuje v salonu korake in gre sam odpirat. Na pragu s. prikaže Morrel.

Bilo je dvajset minut pred določenim časom.

„Morda prihajam prezgodaj, gospod grof,“ pravi; „toda priznati vam moram, da nisem mogel spati niti minuto in da nam je šlo tako vsem v hiši. Na vsak način sem vas moral videti, da ob pogledu na vašo hrabrost okrepih svoje moči.“

Monte Cristo se pri tem dokazu iskrenega prijateljstva ne more premagati in ne poda mu samo desnice ampak gre mu naproti z razprostrtima rokama.

„Morrel,“ pravi z ginjenim glasom, „to je lep dan za me, ker mi daje gotovost, da me ljubi mož, kakoršen ste vi. Vi me torej spremito?“

„Za Boga,“ pravi mladi kapitan, „ali dvomite?“

„Toda“ bi jaz ne imel prav...“

„Čujte! Včeraj sem vas opazoval tekom tega čeliga prizora, celo noč sem mislil na vašo samozavest in si rekel, da je pravičnost na vaši strani ali pa se ne sme zaupati obrazu nobenega človeka več.“

„Toda, Morrel, Albert je vaš prijatelj.“

„To je čisto navaden znanec, grof.“

„Ali naju niste videli obeh isti dan prvič?“

„Da, to je res, a kaj hočete! Da se tega spomnim, me morate šele opozoriti.“

„Hvala, Morrel!“

Nato udari na zvonec.

„Skrbi, da pride to k mojemu notarju,“ pravi Alju, ki se je na glas zvonca prikazal takoj.

„To je moja oporoka, Morrel. Kadar umrjem, izveste njeno vsebino.“

„Kako?“ vsklikne Morrel. „Vi govorite o smrti?“

„Prijatelj, ali nima človek misliti na vse? Toda kaj ste delali sinoči potem, ko sva se ločila?“

„Bil sem pri Tortoniju in našel tam, kakor sem si mislil, Beauchampa in Château-Renauda. Priznati vam moram, da sem jih iskal.“

„A zakaj, ko je bilo vse dogovorjeno?“

„Poslušajte, grof, stvar je resna, neizogibna.“

„Ali ste dvomili o tem?“

„Ne, kajti razžaljenje se je izvršilo javno, in vse je govorilo o tem.“

„Torej?“

„Upal sem, da določimo drugo orožje. Želel sem meč, kajti pišča a je slepa.“

„Ali se vam je posrečilo?“ vpraša Monte Cristo, in začek upanja se mu posveti v oči.

„Ne, kajti znano jim je, kako izurjeni ste v borenju z mečem.“

„Bah! Kdo me je vendar izdal?“

„Borilci, s katerimi ste se bili.“

„Torej se je vaš načrt ponesrečil?“

„Odločno so me zavrnili.“

„Morrel,“ pravi grof, „ali ste kdaj videli v moji roki pištolo?“

„Nikdar.“

„Torej dovolj časa imava še, poglejte!“

Monte Cristo vzame pištolo, kateri je imel v roki, ko je prišla Mercedes, pritrdi na tarčo križev as in s štirimi strelji odstrelji štiri roglje križa.

Pri vsakem strelu postane Morrel bledejši.

Preišče kroglice, s katerimi je izvršil grof to mojstersko delo, in vidi, da niso večje kakor kroglice za srne.

„To je strašno,“ pravi; „poglej vendar, Emanuel!“

Nato se obrne k Monte Cristu.

„Grof,“ pravi, „za Boga, ne usmrtite Alberta, neorečnej ima mater.“

„To je res,“ pravi Monte Cristo, „in jaz je nimam.“

Te besede izgovori z izrazom, pred katerim Morrel za-trepeta.

„Vi ste razžaljeni, grof!“

„Gotovo; kaj hočete s tem reči?“

„Reči hočem, da imate vi prvi strel.“

„Jaz imam prvi strel?“

„Da, to sem končno dosegel, ali pravzaprav priboril. Za več drugih koncesij so nam oni dali to.“

„In aa koliko korakov?“

„Na dvajset.“

Strašen smehljaj zaigra na grofovih ustnicah.

„Morrel,“ pravi, „nikdar ne pozabite tega, kar ste prva- kar videli.“

„Tudi računim na Albertovo rešitev samo tedaj,“ pravi mladi mož, „če bi bili vi razburjeni.“

„Jaz razburjen?“ pravi Monte Cristo.

„Ali pa velikodušni prijatelj; da, vam lahko rečem to- kar bi bilo pri vsakem drugem smešno.“

„Kaj?“

„Prestrelite mu roko, rauite ga, toda pustite mu živ- ljenje.“

„Morrel, čujte še to,“ pravi grof. „Ta prošnja je nepo- trebna, kajti gospod Morcerf bode s svojima dvema prijateljema čisto mirno zapušča bojišče, dočim bom jaz...“

„Torej vi?“

„O, to je druga stvar, mene ponesejo.“

„Kako to?“ vsklikne Morrel, ves iz sebe.

„Kakor vam pravim, moj ljubi Morrel; gospod Morcerf me usmrti.“

Morrel pogleda grofa kot človek, ki ne razume.

„Toda kaj se vam je izza sinoči zgodilo?“

„Kar se je zgodilo Brutu v predvečer bitke pri Filipih: videl sem prikazen.“

„In ta prikazen?“

(Dalje pride.)

Ustrelili so jo v trdnjavi v Pulju vojak-pošec Turn.

Korin in fonograf. — Mohamedanska ulema, svečeniški zbor, ki vodi vseučilišče Al-Azhar v Kairu, je v zadnji seji sklenila, da se naj izvoli proizvajanja citatov iz svetega korana s pomočjo fonografa. S tem so veličastvu koranovega prav nič ne škoduje. V isti seji pa so odklonili predlog, naj se Mohamedanci proti ogledu in drugim nezgodam zavarujejo, ker to nasprotuje naukom prerokovim o Kizmetu; neizogibni usodi, ki vsakega hočeš nočeš zadene.

Orožnik ubil slovenskega delavca. V Kitzbühelu na Tirolskem je neki orožnik v prepiru s sabljo ubil slovenskega delavca Zupaneča.

Shodi v Rusiji. — Iz Petrograda poročajo, da se je shodov v nedeljo udeležilo kakih 30.000 oseb. Mir se ni kalil. Na shodih so sprejeli resolucijo, da naj podpirajo dumo. V Kronstatu se je bati novih velikih nemirov. Premožni mestjani bežijo. Tudi iz Holma in Kutna poročajo o nemirih.

Gospodarstvo.

I. avstrijski zadrugi shod. (Dalje.) — Kako nesvarno so se blamirali slovenski konsumarji na Dunaju, ki so hoteli zagovarjati tiste nevarne konsume, s katerimi sleparijo kmete, smo že povedali obsirneje.

O pokritju izgub pri zadrugah z omejenim poroštvom je poročal M. Weden, zaslopnik nemške zveze kmet. zadrug v Pragi. V slučaju, da doleti zadrugo z omejenim poroštvom izguba, katera prekorači premoženje, se je v večini slučajev na podlagi naše zadrugne postave predlagal od načelstva konkurz. Najboljše sredstvo za pokritje izgub je istih se varovati, kar se splošno lahko doseže, ako se pravilno postopa pri ustanovitvi, uredbi in poslovanju zadrug. Ker pa se poleg vse previdnosti pripeti, da radi neugodnih razmer nastanejo v kakem letu večje izgube, je potrebno, da razpolaga zadruga z večjim kapitalom, kar se doseže z večjimi deleži, kateri se pa naj v mesečnih obrokih uplačujejo, da se olajša plačevanje, ter z znatnim povečevanjem rezervnega zaklada v ugodnih letih. V slučaju, da doleti zadrugo velika izguba, se naj v odvrnitev konkurza skliče občni zbor in na istem pravila spremene v toliko, da se deleži povišajo, poleg tega se lahko v pravih skrbih za pokritje izgube s tem, da se določijo, ne da bi se s tem poroštvom povišalo, doplačila zadržnikov, katera pa ne smejo natančno določene meje prekoračiti. Sprejme se predlog, da se glasi: „I. avstr. zadrugi shod na Dunaju priporoča zadrugam skrb za pomnoženje kapitala z določitvijo primerno visokih deležev in skrb za pomnoženje rezervnega zaklada in skrb po pravih določena sredstva za pokritje izgub pri zadrugah z omejenim poroštvom, da postavno pripustna in za ohranjanje njih obstoja potrebna.“

I. avstr. zadrugi shod vidi v primernem razpolaganju in dopolnitvi sedanje postave o prihodnjih in gospodarskih zadrugah neobhodno potreben predpogoj v svrhu razširjenja in zdravega razvoja zadrugnih organizacij.

V. Vprašanje o ustanovitvi državne zadrugne centralne blagajne (poročevalec dr. P. Baron Štöckl, načelnik „Splošne zveze kmet. zadrug v Avstriji“ na Dunaju). Stavi se sledeči predlog: „I. avstr. zadrugi shod smatra ustanovitev državne centralne zadrugne blagajne s sodelovanjem države, katera bi naj dala v namen primerna denarna sredstva na razpolago, kot neobhodno potrebno sredstvo za uspešen razvoj kmetijskega združništva na avstrijskem, se popolnoma pridružuje sklepu občnega zbora splošne zveze kmet. zadrug v Avstriji z dne 17. decembra 1904. in izražajo, da c. kr. vlada brez odlašanja stori potrebne korake“. Na to izjavi v imenu slovenskih zadrugarjev, Jan Sedlak, ravnatelj zveze čeških kmet. zadrug v Pragi, da so slovenski zadrugarji za ustanovitev državne centralne zadrugne blagajne, da pa hočejo poznati popolno uredbo tega zavoda, predno se izrečejo za ustanovitev istega. Stavi predlog, kateri se sprejme: „Vprašanje glede ustanovitve državne zadrugne centralne blagajne se naj odkáže občni zvezi kmet. zadrug, katera naj poizve v imenu posameznih deželnih zvez, izdela načrt načrt in ga predloži v potrjenje občnemu zboru.“

I. Varnost hranilnih vlog mladoletnih pri Rafajznovkah (poročevalec namestnik načelnika „Splošne zveze kmet. zadrug v Avstriji“ Jos. Faschingbauer).

§ 230. drž. zak. določa, da se morajo denarji mladoletnih oseb plodonosno nalagati v javnih blagajnah ali proti postavno določeni varnosti tudi pri privatnih osebah, in sicer je ta varnost dana pri hišah do polovice, pri posestvih do dve tretjine prave vrednosti. Cesarski patent z dne 9. avgusta 1854. dovoljuje za nalaganje denarja mladoletnih oseb nakup nepremičnin, posojila privatnim osebam proti postavni varnosti na nepremičninah, nakup avstr. državnih ali javnih zadolžnic in zastavnih listov, nadalje vloge pri z dovoljenjem oblasti obstoječih hranilnicah, vloge pri kumulativnih sirotinskih blagajnah. Ta postavna določila so zastarela. Sprejme se resolucija: 1. c. kr. vlada se prosi, da z ozirom na razširjenost Rafajznovk in potrebo prebivalstva c. kr. sodnije in druge urade opozarja, da so za kavicje, vadije itd. dovoljene uložne knjižice Rafajznovk. 2. c. kr. vlada se prosi, da uvažuje vprašanje pupilarne varnosti vlog pri Rafajznovkah, stopi glede določbe primernih pogojev v zvezi z zadrugnimi organizacijami, osobito s „Splošno zvezo kmet. zadrug na Dunaju“ in skliče v slučaju potrebe enketo.

Loterijske številke.

16. junija 1906.

Duna	26	81	84	62	12
Grac	79	80	29	20	80

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron —'80, —'88, —'96, 1'12, 1'20, 1'36, 1'44, 1'60, 1'80, 2'—.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Adolf Fey

urar in optiker

na voglu Tekališča Frana Josipa in Via Leonij v GORICI

Vsprejema poprave ur in optičnih predmetov vseh vrst.

Zaloga žepnih, nazidnih ur budilk vseh vrst in optičnih predmetov.

Za vsako uro se jamči 1 leto.

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati, da smeta od 1. avgusta tekočega leta dalje vsled pridobljene koncesije od obrtne oblasti sprejemati vsa naročila

električne luči in gonilnih naprav,

kakor tudi vsa popravila spadajoča v to stroko.

Z ozirom na dolgoletno vezbanje pri najboljših tvrdkah te stroke (Schuckert, Siemens & Halke) pritakujeta da, se bode slavno občinstvo ravno tako zapopno obračalo na podpisanca kakor doslej ter zagotavljata solidno in ceno izvršitev vsakega naročila spadajočega v našo stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata razna potašnila spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel

Mehanična delavnica.

Vpeljava plina, vode in električne luči. V Gorici, za vojašnico št. 13.

Št. 9.

Razpis službe.

Podpisano društvo razpisuje službo krčmarja. Zahteva se pred vsem zmožnost. Pogoje in vse drugo se izve na zahtevo pri podpisnem načelstvu.

Vinarsko in gospodarsko društvo v Komnu dne 18. junija 1906.

Načelstvo.

Pes se je zgubil

od Grgarja do Solkana. Pes je pegast. Kdor ga je našel, naj to naznani bodisi v našem upravnistvu ali v kavarni »Evropa« na Travniku, kjer dobi nagrado.

Novo plesišče

priporoča društvom po deželi in fantovskim družbam za prireditve veselice in plesov

Fran Pavšič,

mizarski mojster na Šempeterski cesti.

Priporoča tudi odre za veselice, kole za obesanje zastav in tudi vse priprave za razvetljavo ACETILEN, sploh vse potrebščine za take prilike.

C. kr. privilej.

krojaški kroji.

Krojačnica prve vrste za vsaki stan.

Trgovina z gotovimi oblekami in manufakturnim blagom iz inozemskih in avstrijskih tovarnih, perilo vsake vrste.

Blago na meter po zmernih cenah.

Edina zaloga oprave k uniformam za častnike, uradnike, Sokole, finančne stražnike, orožnike in občinske redarje; za častito duhovščino: ovratnike, mašne kape, cingulum itd.

Dobiva se vse kar spada k paradnim oblekam, tudi orožje samo v trgovini

M. POVERAJ v Gorici na Travniku.

Solnčniki

v največji izbiri po vsaki ceni so ravnokar dospeli. J. ZORNIK — GORICA Gosposka ulica 10.

Največja izbira modercev

vedno zadnje novosti idealnih krojev, samo pri J. ZORNIK — GORICA Gosposka ulica 10.

Krasni okraski za

spomladne in letne obleke so vže začeli dohajati. J. ZORNIK — GORICA Gosposka ulica 10.

„PRI JAMI“

(Alla grotta).

Podpisani si usoja naznanjati slavnemu občinstvu, da je spet otvoril in prevredil na novo gostilno

„Pri jami“

v Raštelju št. 17.

Točil bodem vsakovrstna najboljša vina in izborna pivo.

Domača kuhinja.

Postrežba točna. Cene zmerne.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča

udani Karol Tasin, gostilničar.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

filižalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriško pincec, potice itd.

„Dinarsko in gospodarsko društvo“ v Komnu.

VABILO

na

izvanredni občni zbor

podpisanega društva, koji bode v četrtek 28. junija t. l. ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih gostilne Švara s tem-le

DNEVNIM REDOM:

1. Volitev načelstva za prihodnja tri leta.
2. Volitev nadzorstva za prihodnje leto.
3. Morebitni predlogi.

V slučaju, da ne bode občni zbor ta dan ob tej uri sklepčen, vrši se občni zbor v smislu § 35. društ. pravil isti dan ob 6. uri popoldne z istim dnevnim redom.

„Vinarsko in gospodarsko društvo“ v Komnu,

dne 18. junija 1906.

Načelstvo.

Rimske toplice

v Trziču (Monfalcone) na Primorskem

Stalno podnebje 38-40°.

U času od 1. junija do konec septembra.

Kopelji se priporočajo posebno proti protinu in reumatizmu, bolečinam v kolku in ženskim boleznim itd. itd.

Lastnina Kr. V. kneza Thurn-Taxis.

Narodni kolek koleke, poštne znamke in vse poštne vrednostnice prodaja

Knjigarna A. Gabršček.

Otvoritev

velike ameriške trgovine
= z manufakturnim blagom =

bode v soboto dne 16. junija ob 9. uri dopoludne.

Ogleda si lahko vsakdo!

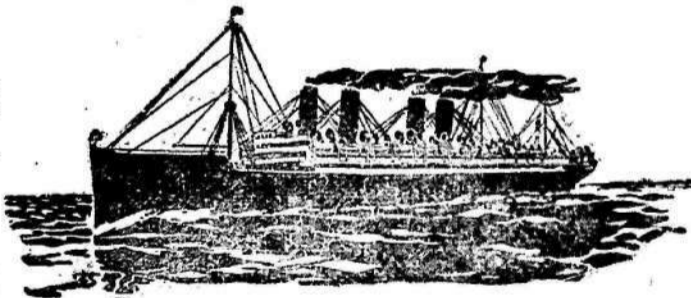
Prihitite in vporabite za nakupovanje priliko otvoritve!

V Gorici, Tekališče Josipa Verdi št. 35.

„Goriška Tiskarna“ priporoča vizitke

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“.

Iz
Bremna
v
New
York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“ in „KAISER WILHELM der GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Posrežba poštena, rečna in solidna. Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizono, Utah, Wloming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Atlantski ocean. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singaporo v Avstralijo itd.

POZORI BERTELLI

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMATIZMU in PROTINU

je liker Godina izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna „All' Igen“, Via del Farseto 4.

steklenice K 140. Iz Trsta se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim zneskom K 7.— prosto poštine.

Odlikovana z diplomom I. vrste.

Odlikovana s častno diplomom Dunaj 1898.

Umetniška obrtna razstava Gorica 1900.

Odlikovana pekarija in sladničarna

KAROL DRAŠČIK

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinejšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamtvom.

Načelstvo in nadzorstvo Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 1 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni: opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v Trgovskem domu.

Načelstvo in nadzorstvo.

Tovarna kmetijskih strojev, sesalk in železolivarna

K. & R. JEZEK v Blanskem (Moravska)

se priporoča za dobavo vseh kmetijskih strojev, kakor: plugov, bran, sejalnih strojev, strojev za žeti in kositi, vitlev, mlatilnic, žitnih čistilnic in odbiralnikov (trijerjev), slamezreznic, repozreznic, koruznih robkarjev, drobitnih mlinov, parnih kotlov, grozdnih in sadnih mlinov in stiskalnic itd. Posebna izdelava sesalk, vodovodnih naprav, bencinovitih motorjev in lokomobil, vrtilnih strojev in strojev za kroženje obrocev.

Popolne opreme opekarn, šamotnih in tovarnih za mavec.

Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji. Ceniki (o kmetijskih strojih tudi slovenski) zastavljajo in poštnine prosto.

Zastopstvo za Kranjsko in zaloga strojev v Ljubljani

Ivan Komatič Dunajska cesta števil. 31.

Zastopstvo za Goriško, Primorje in Istra

Josip Dekleva v Gorici, ulica Municipio 1.

Prosilva zahtevati listkell

Največja zaloga vseh stavbnih potrebščin, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strojna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato zalogo kuhinjskega in hišnega orodja, pečij, štedilnikov po brezprimerno nizkih cenah.

POZORI ENO KRONO NAGRADI

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec v Gorici
pred nadškojfo št. 11.

Edina zaloga stavbnih nosilcev v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po nizkih cenah!

Pozor!

ENO KRONO NAGRADI

Isplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 K blaga.

Prosilva zahtevati listkell